

FOSEN NATURVERNFORENING

Adr. : Ytre Ringvei 32, 7100 Rissa Tlf. : 97061905
- foreningen for et bredt, helhetlig og aktivt naturvern på Fosen

Vår ref : A.2.mø9

Deres ref :

Dato : 26.02.23

**KOMUNAL- OG DISTRIKTSDEPARTEMENTET
POSTBOKS 8112, DEP.
0032 OSLO**

Vindkraft på land. Endringer i Energiloven og PBL. Merknader.

Kommunal- og distriktsdepartementet og Olje- og energidepartementet foreslår endringer i Energiloven og PBL som gir kommunene bedre styringsmuligheter for mulige etableringer av vindkraftverk gjennom å stille krav til en eventuell innledende kommunal områderegulering (eventuelt overlatt til forslagsstillere) etter PBL før den statlige konsesjonsprosessen.

Natur- og friluftsjnteresser er ikke vektlagt mye i de kommunene vi kjenner til på Fosen. Fra før vet vi hvordan oppdrettsnæringa og oppdrettslobbyen overstyrer kommunene. Og det er lett forståelig når oppdrettsnæringa kan lokke med millioner i en slunken kommunekasse mens naturen ikke har noen stemme eller ikke kan gi noen millioner til kommunene hvis områder blir vernet. Arbeidsplasser og skatteinngang blir også vektlagt i kommunene, noe som betyr mindre eller ingen vekt på natur og friluftsliv. Dette betyr at det nå må stilles større krav til lokalpolitikere og den kommunale forvaltningen. Kyst- og fjellområder kan bli et lett byte for vindkraftindustrien.

Et eksempel er Åfjord kommune i Fosen der den store entreprenørvirksomheten i kommunen og forventet skatteinngang fra anleggsarbeidet og vindkraftverkene overstyrte hensynet til naturvern og urfolksvern. Og resultatet ser vi i dag. Naturen er rasert over hele kommunen, og reindriftssamene kjemper ennå kampen om å få tilbake områdene sine med bl.a. bakgrunn i en enstemmig høyesterettsdom.

Det er vel og bra at avgjørelser skal tas lokalt, slik som i forslaget her med en kommunal områdeplan, men da forutsetter vi at det innlemmes et overordnet krav om å vektlegge natur, miljø, friluftsliv, reindrift på en helt annen måte. Statsforvalteren må få større innflytelse i og med at hen har en mer nøytral posisjon og som kjenner miljøregelverket i motsetning til kommunene slik en ofte ser det i konkrete saker. Det kan være nødvendig å vurdere konkret nedbyggingen av natur i hver enkelt kommune, størrelsen av uberørt natur i kommunen og sette krav til et gjenværende minimumsnivå av uberørt natur. Her må de store influensområdene fra vindkraftturbinene vurderes. Dette må på et vis tallfestes i lovverket for at det skal få noen betydning.

Naturmangfoldloven og Naturloven som sist ble ratifisert i Montreal før jul må vektlegges. Arealbeslag er en av hovedutfordringene for å opprettholde artsmangfoldet ifølge Naturpanelet IPBES sin tilstandsrapport om klodens naturmangfold. Menneskelig aktivitet har medført omfattende endringer i 75% av miljøet på land, halvparten av alle elver og 40% av det marine miljøet. Dette betyr videre at for å redde tapet av artsmangfold så må forvaltningen begynne å ta denne vurderingen inn i Naturmangfoldloven. Allerede en million av klodens åtte millioner plante- og dyrearter kan bli utryddet ifølge Naturpanelet. For halvparten er det allerede for sent. Foringelse og ødeleggelse av natur er det miljøproblemet som påvirker flest

globalt. Konkret bør lovendringen beskrive et minimum av hva som forventes av kommunenes vurderinger av Naturmangfoldloven.

En klage på kommunens planvedtak skal etter dette forslaget behandles av kommunal- og distriktsdepartementet, og ikke av statsforvalteren slik som i dag ved planvedtak. Dette kan bety at det blir større avstand og dermed mindre innsikt i vurderingene som blir lagt til grunn i klagebehandlingen. Vi vil derfor fraråde dette. Det er uheldig at bestemmelsene blir flyttet et nivå opp.

Vi stiller oss undrende til påstanden i høringsnotatet om at planene om områderegulering og mer vindkraftutbygging skal føre til styrking av kraftbalansen og hjelpe til med å nå klimamålene. Erfaringer tilsier at klimagassutslippet fra produksjon av vindkraftturbiner, transport og utslipp av CO₂ og metan fra milevis med veier i myr medfører en ikke ubetydelig forverring av klimatilstanden (opptil 100 år med utslipp fra myr). Det hjelper heller ikke på kraftbalanse og kraftpriser alt mens markedskreftene styrer mest mulig ut av landet via utenlandskablene. For ikke å nevne elektrifiseringen av oljeplattformene der de europeiske utslipp totalt sett øker når mesteparten av spart gass fra plattformene blir benyttet i laveffektive forbrenningskilder i EU og Storbritannia. Det beste for miljøet er å satse investeringene på solenergi, jordvarme, ENØK mm. Da slipper en i tillegg tapet i overføringslinjene som kan være opptil 5 - 10 %.

Med hilsen
Fosen Naturvernforening

Magnar Østerås

Esther Haaverstad

Kopi: Statsforvalteren